

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/200437,151-rocznica-urodzin-Wojciecha-Korfantego-Katowice-20-kwietnia-2024.html>
04.05.2024, 09:37

151. rocznica urodzin Wojciecha Korfantego - Katowice, 20 kwietnia 2024

151. rocznica urodzin Wojciecha Korfantego - Katowice, 20 kwietnia 2024 r. Fot.: IPN K. Łojko

151. rocznica urodzin Wojciecha Korfantego - Katowice, 20 kwietnia 2024 r. Fot.: IPN K. Łojko

20 kwietnia 2024 r. w Katowicach uczczono 151. rocznicę urodzin Wojciecha Korfantego.

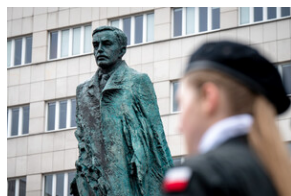
Uroczystości zostały zorganizowane przez Urząd Miasta Katowice.

W uroczystości udział wzięli Wojewoda Śląski Marek Wójcik, wiceprezydent Katowic Waldemar Bojarun oraz przedstawiciele lokalnych urzędów, służb mundurowych i stowarzyszeń.

Posługę duszpasterską sprawował ks. dr Andrzej Suchoń, proboszcz parafii pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Katowicach.

Instytut Pamięci Narodowej reprezentował dr Andrzej Sznajder, dyrektor Oddziału IPN w Katowicach.

Uczestnicy uroczystości po części oficjalnej złożyli kwiaty pod pomnikiem Wojciecha Korfantego na Placu Sejmu Śląskiego. Następnie zebrani odmówili modlitwę i złożyli kwiaty na grobie Wojciecha Korfantego przy ul. Francuskiej w Katowicach.

151. rocznica urodzin
Wojciecha Korfanteo -
Katowice, 20 kwietnia
2024 r. Fot.: IPN K.
Łojko

151. rocznica urodzin
Wojciecha Korfanteo -
Katowice, 20 kwietnia
2024 r. Fot.: IPN K.
Łojko

151. rocznica urodzin
Wojciecha Korfanteo -
Katowice, 20 kwietnia
2024 r. Fot.: IPN K.
Łojko

151. rocznica urodzin
Wojciecha Korfanteo -
Katowice, 20 kwietnia
2024 r. Fot.: IPN K.
Łojko

151. rocznica urodzin
Wojciecha Korfanteo -
Katowice, 20 kwietnia
2024 r. Fot.: IPN K.
Łojko

151. rocznica urodzin
Wojciecha Korfanteo -
Katowice, 20 kwietnia
2024 r. Fot.: IPN K.
Łojko

Wojciech Korfanty (1873–1939) to najważniejszy przedstawiciel polskiego ruchu narodowego z Górnego Śląska. Przeciwstawiał się germanizacyjnej polityce władz niemieckich wobec ludności polskiej, walczył o polepszenie sytuacji niższych warstw społecznych. Występował na forum parlamentarnym i na wiecach, był czynny jako dziennikarz i wydawca prasowy, stworzył gazety „Polak” i „Górnoślązak”. W listopadzie 1918 r. został członkiem Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu, kierował jej wydziałem wojskowym w czasie powstania wielkopolskiego. Gdy w traktacie wersalskim zapisano, że los Górnego Śląska ma zostać rozstrzygnięty w plebiscycie, stanął na czele Polskiego Komisariatu Plebiscytowego i kierował jego akcją propagandową. W maju 1921 r. wywołał III powstanie śląskie i został jego dyktatorem, odnosząc sukcesy militarne i polityczne. Wskutek oporu Józefa Piłsudskiego nie objął stanowiska premiera, pozostał jednak wiodącym politykiem w województwie śląskim. Był jednym z twórców i liderów polskiej chadecji, wydawcą i publicystą dziennika „Polonia”. Po zamachu majowym 1926 r. przeciwstawił się sanacji, za co spotkały go szykany, m.in. uwięzienie w Brześciu. W 1938 r. wyemigrował do Czechosłowacji. Powrócił do Polski w kwietniu 1939 r. i został aresztowany. Zmarł tuż po zwolnieniu z więzienia. Na Górnym Śląsku był legendą już za życia.

Wstęp dr. Andrzeja Sznajdera, dyrektora Oddziału IPN w Katowicach do dodatku prasowego „Wojciech Korfanty (1873–1939)”:

Uchwałą z 2 sierpnia 2022 r. Sejm RP ustanowił rok 2023 Rokiem Wojciecha Korfanteo. Okazja ku temu jest dobra, bo to właśnie w tym roku przypada 150. rocznica jego urodzin.

Jeden z ojców niepodległości, syn śląskiej ziemi, polityk, społecznik, wydawca, publicysta, myśliciel społeczny, komisarz plebiscytowy, dyktator III powstania śląskiego, poseł do Sejmu Śląskiego i Sejmu RP, wicepremier- to tylko niektóre funkcje i tytuły, za pomocą

których próbujemy opisać jego bogatą biografię i także zasługi. Trudno jednak wyzbyć się poczucia, że wciąż zostało dużo do opowiedzenia i opisanie.

Obecność w zbiorowej pamięci i oddziaływanie Wojciecha Korfantego trwały za jego życia i nie skończyły się bynajmniej z chwilą śmierci. Niezmiennie porusza on i przyciąga uwagę historyków, pisarzy, artystów, polityków.

Jeszcze za życia o „zatrucie życia politycznego Śląska” oskarżała go Zofia Kossak w znakomitym skądinąd „Nieznany kraj” (1932 r.) Jako bohater z kolei pojawiał się w wierszach Kazimierza Gołby i w elegii Wilhelma Szewczyka „Pogrzeb Korfantego”.

W okresie powojennym aż do lat 70. podtrzymywanie kultu Korfantego komuniści uznali za niepotrzebne. W 1975 r. Marian Orzechowski – ówczesny rektor Uniwersytetu Wrocławskiego i prominentny działacz PZPR – napisał jego „Biografię polityczną”. Z kolei Albin Siekierski poświęcił mu wydaną w 1987 r. powieść biograficzną „Nastaje zmierzch”. W 1982 r. Jerzy Trela wcielił się w naszego bohatera w serialu historycznym „Blisko, coraz bliżej”.

Nowe i pełniejsze spojrzenie na Wojciecha Korfantego było możliwe po 1989 r. To wtedy zorganizowano obchody 50. rocznicy jego śmierci, na które przybyły z USA do Katowic jego dwie córki. Przełomem była wydana trzy lata później publikacja zawierająca wybór publicystyki katolicko-społecznej Wojciecha Korfantego przygotowana przez Andrzeja Brożka i Edwarda Balawajdera. W 1999 r. postanowieniem Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego Wojciech Korfanta został uhonorowany Orderem Orła Białego. W tym samym roku na Placu Sejmu Śląskiego wzniesiono mu monumentalny pomnik autorstwa Zygmunta Brachmańskiego.

Obchody 100-lecia odzyskanej niepodległości, a następnie setne rocznice kolejnych powstań śląskich, plebiscytu i objęcia części Górnego Śląska przez Rzeczpospolitą po raz kolejny ożywiły pamięć o Korfantym.

A może to nie kolejne okrągłe rocznice ożywiają tę pamięć. Może jest tak, jak napisał Jan F. Lewandowski, że postać Korfantego to klucz do zrozumienia historii Górnego Śląska w XX wieku.